

ELEVERNE

slukker lyset

Rudersdal Kommune sparer omkring fire millioner kroner på energiregningen fra folkeskoler og SFO'er. Hvert år. Det er et ESCO-partnerskab mellem kommunen og NCC, som har forbedret de tekniske installationer og gjort eleverne mere energibevidste.

Af Trine Boe Christensen, kommunikationsrådgiver

Hver gang det kommende års budgetter skal lægges, sidder kommunalpolitikere og river sig i håret over de mange besparelser, de skal finde. Men nu kan de tage den slags mere roligt i Rudersdal Kommune. Her er man i gang med energirenovering af skoler og SFO'er, og i stedet for at investeringen dræner kommunekassen, har Rudersdal hentet hele 3,9 millioner kroner hjem på energibesparelser i 2012. Fremover vil energibesparelserne blive endnu større og beløbe sig til mindst 4,2 millioner kroner om året.

Forklaringen er, at Rudersdal Kommune i 2010 indgik et såkaldt ESCO-partnerskab med entreprenørvirksomheden NCC. Det var med en ambition om at spare 20 procent på energiregningen inden 2016.

– Ligesom mange andre kommuner landet over har vi et efterslæb på renoveringen af vores skoler. Men gennem et ESCO får vi mulighed for at bringe installationerne i vores skolebygninger *up to date* for en relativt lille investering. Faktisk kan vi ved at investere blot 20 millioner kroner få energirenoveret 14 skoler

og SFO'er, fortæller Elsebeth Tingleff Larsen, der er ejendomschef i Rudersdal Kommune.

Hun forklarer også, at ESCO-modellen betyder, at hvis besparelserne bliver større end forventet, høster NCC en del af gevinsten for de ekstra besparelser.

Indeklima som sidegevinst

I et typisk ESCO-projekt ser man på, hvordan bygningernes tekniske installationer kan optimeres, så der spares energi. Således også i Rudersdal Kommune, hvor skolerne blandt andet får nye varmeanlæg, bedre cirkulationspumper, elsparepærer, vandspare og isolering af rørinstallationerne. Nogle steder installeres også helt nye ventilationsanlæg.

Det nye ventilationsanlæg vil ifølge projektleder fra NCC Michael Edsberg ikke kun medføre besparelser, men også betyde en markant forbedring af indeklimaet på skolerne. – Gamle anlæg kan larme så meget, at det forstyrrer undervisningen. Derfor bliver de ofte slukket, når timen går i gang. Det har så den kede-

lige konsekvens, at der bliver dårlig luft i klasseværelset, men i Rudersdal er det altså en saga blot nu, lyder det fra projektlederen.

ESCO

ESCO står for Energy Service Company. Et ESCO-partnerskab er et samarbejde mellem en kunde, som skal have udført energirenovering, og en leverandør, som udfører energirenovering. ESCO-leverandøren udfører tekniske løsninger, som kan garantere ESCO-kunden væsentlige besparelser på energiregningen. Kunden betaler renoveringen med energibesparelsen og undgår dermed at løbe en økonomisk risiko. Hvis besparelserne bliver større end forventet, skal ESCO-leverandøren have en del af det beløb, der spares.

Undervisningsmateriale

På hjemmesiden www.escoler.dk, der er udarbejdet som en del af ESCO-projektet, kan skolelærerne finde inspiration til undervisningen. Ud over nyhedsbreve, handleplaner, resultatmålinger og informationer om aktiviteter på de deltagende skoler, giver hjemmesiden også lærerne idéer til events og adgang til undervisningsmateriale, som er tilpasset de forskellige klassetrin.

FOTO: CHRISTINA GULDBRANDT

Mere end blot teknik

For Rudersdal Kommune handler det imidlertid ikke kun om at optimere de tekniske installationer. For at opnå flest mulige besparelser omfatter ESCO-projektet også en lang række aktiviteter, der skal skabe adfærdsændringer hos de mennesker, der kommer på skolen. Det vil sige elever, lærere, ledere, servicemedarbejdere og fritidsbrugere.

Ifølge borgmester Jens Ive (V) forventer kommunen, at adfærdsændringerne alene vil føre til besparelser på fem procent ud af de i alt 20 procent, som er målet.

– I flere år har vi arbejdet med at få borgere til at spare på vandet. Og vi kan se, at når de først har skruet ned for en adfærd, så skruer de ikke op igen. Det er det samme, vi skal have gjort med energiforbruget.

Dette fokus på adfærdsændring er nyskabende inden for ESCO-projekter og en af årsagerne til, at klimakommissær Connie Hedegaard roste projektet for at være til inspiration for hele Europa, da hun bevilgede fondsmidler til energiindsatsen i Rudersdal.

Energi på skoleskemaet

I første omgang handlede adfærdsdelen om at skabe et uddannelsesforløb for skolernes servicemedarbejdere. Her lærte de at styre og reparere de nye installationer, så kommunen får mest muligt ud af den avancerede teknik.

Dernæst kom der energirigtig adfærd på skoleskemaet i alle klassetrin. Eleverne er blevet undervist i at skrue ned for varmen, når de åbner vinduerne på en frostklar dag, slukke lyset efter sig, når de som den sidste forlader et lokale og melde det til driften, hvis de opdager en vandhane, der drypper. Og for at motivere eleverne til at bruge deres nye viden i praksis er der konkurrencer mellem skolerne om, hvilke klasser der er bedst til at spare på energien.

På Vangeboskolen arbejder man med at gøre det til en grundlæggende værdi at spare. Vejen dertil er en balancegang mellem for meget og for lidt information.

– På den ene side skal man undgå at snakke så meget om det, at alle bliver dødtrette af at høre om energi-

besparelser. På den anden side skal det have så meget fokus, at det ikke går i glemmebogen, siger souschef Claus Dideriksen, som også kan berette om gode erfaringer med, at de mellemste klassetrin underviser de små elever.

– Det giver de store elever ansvarfølelse, og de små synes, det er sejt at snakke med de større børn.

Klimaambassadører

Når borgmester Jens Ive kigger i krystalkuglen, ser han for sig, at ESCO-projektet i en senere fase også omfatter jordvarme og solcelleanlæg og i det hele taget alt, hvad der kan være med til at reducere CO₂-udledningen og forbruget af fossile brændstoffer.

– Vi poster mange ressourcer i det her, men vi synes, det er en god investering. Hvis vi kan få vores børn og unge til at tage deres nye energi-bevidsthed med hjem i skoletasken og sige til far og mor, at termostaten skal slukkes, når man åbner for vinduet for at lufte ud, så rækker indsatsen ud over kommunens egen økonomi. Og så er vi nået langt. ■

I Rudersdal Kommune er energirigtig adfærd på skoleskemaet i alle klassetrin.

Her er det Emma og Emma fra 6. klasse på Vedbæk Skole, der laver fysik-forsøg om solenergi i en gammel pizza-bakke.